

RAPORT DE EVALUARE
al Comisiei Naționale pentru Securitate Biologică
(conform art. 6 alin. (5) al Legii Nr. 394 din 15.12.2023 privind
produsele alimentare și furajele modificate genetic)

1	Denumirea persoanei juridice, adresa/sediul	”GRAINS PARK” S.R.L., cod fiscal 1022600023495, MD-2045, Republica Moldova, mun. Chisinau, str. Studentilor 9/21, of. 4
	Numele, prenumele solicitantului, datele de contact	Ion Dombrovan Tel: (+373)-78-63-26-11
2	Denumirea produsului alimentar sau a furajului și caracteristicile acestora	<p>Șrotul de soia modificat genetic și boabe de soia modificată genetic destinate sectorului zootehnic (producerea de furaje pentru animale) care conțin următoarele liniile modificate genetic:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. GTS 40-3-2 (MON-04032-6) https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11753 2. MON 87701 (MON-877Ø1-2) https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11759 3. MON 87708 (MON-877Ø8-9) https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11699 4. MON 87751 (MON-87751-7) https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11726 5. MON 89788 (MON-89788-1) https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11723 6. DAS-44406-6 (DAS-444Ø6-6) https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11685 7. DAS-81419-2 (DAS-81419-2) https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11773 8. MON 89788-1 (MON-89788-1) https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search/details/POL-FFC-11723 <p>Se consideră că produsul conține organisme modificate genetic sau produse rezultate din astfel de organisme, în cazul în care conținutul acestor organisme este de cel puțin 0,9% din masa totală a produsului (art. 26 alin. (3) din Legea nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic).</p>

3	Informații solicitate în temeiul anexei II la Protocolul de la Cartagena (<i>după caz</i>)	<p>Liniile de organisme modificate genetic au fost supuse evaluării privind impactul lor asupra mediului de către Agenția Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA), înainte de a fi înregistrate oficial, ceea ce corespunde cerințelor Protocolului de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția ONU privind diversitatea biologică (1992). Informația poate fi vizualizată în Registrul organismelor modificate genetic – Convenția privind Biodiversitatea (Biosafety clearing House, Living Modified Organism (LMO) Registry). De asemenea, pe site-ul oficial al Comisiei Europene (Food and Feed Portal Database), sunt autorizate spre introducere pe piață, produsele care conțin sau constau din OMG-uri și sunt fabricate din soia modificată genetic ca hrana pentru animale.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. GTS 40-3-2 (MON-04032-6) https://bch.cbd.int/en/database/DEC/BCH-DEC-EU-277119/1 2. MON 87701 (MON-87701-2) https://bch.cbd.int/en/database/DEC/BCH-DEC-EU-277124/1 3. MON 87708 (MON-87708-9) https://bch.cbd.int/database/record.shtml?documentid=108079 4. MON 87751 (MON-87751-7) http://bch.cbd.int/database/record.shtml?documentid=115328 5. MON 89788 (MON-89788-1) https://bch.cbd.int/database/record.shtml?documentid=115428 6. DAS-44406-6 (DAS-44406-6) http://bch.cbd.int/database/record.shtml?documentid=113276 7. DAS-81419-2 (DAS-81419-2) https://bch.cbd.int/database/record.shtml?documentid=116341 8. MON 89788-1 (MON-89788-1) https://bch.cbd.int/database/record.shtml?documentid=115428
4	Propunerea de etichetare a produsului alimentar și/sau a produselor alimentare obținute din acesta sau a furajelor	<p>Produsul (<i>Șrotul de soia modificat genetic și boabe de soia modificată genetic</i>) urmează a fi introdus pe piață în vrac pentru ca ulterior să fie comercializat în vrac.</p> <p>Solicitantul va asigura, la toate etapele plasării pe piață, etichetarea și ambalarea produsului cu conținut de organisme modificate genetic, în corespundere cu prevederile Legii nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic, Legii nr. 394 din 15.12.2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, iar prin etichetare, va preciza clar prezența unui organism modificat genetic.</p> <p>Textul „<i>acest produs conține organisme modificate genetic</i>” este obligatoriu atât pe etichetă, cât și în documentele de însoțire.</p> <p>Condițiile de depozitare/păstrare sunt confirmate prin Autorizația sanitar-veterinara de funcționare, emisă de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA).</p>

5	<p>Condițiile sau restricțiile care trebuie impuse la introducerea pe piață și/sau condițiile și restricțiile specifice de utilizare și manipulare, inclusiv cerințele de monitorizare după introducerea pe piață, bazate pe rezultatul evaluării riscurilor și, în cazul OMG-urilor, al produselor alimentare care conțin sau constau din OMG-uri ori al furajelor care conțin sau constau din OMG-uri, condițiile pentru protejarea anumitor ecosisteme, a mediului și/sau anumitor zone geografice (<i>după caz</i>)</p>	<p>Deținătorul autorizației ce desfășoară activități de plasare pe piață a OMG sau a unor combinații de OMG, ca produse în sine sau componente ale unor produse, trebuie să respecte termenul autorizației, cât și termenul de utilizare a liniei de OMG, permis conform reglementărilor Comisiei Europene pentru fiecare eveniment de transformare (https://ec.europa.eu/food/food-feed-portal/screen/gmo/search) cu monitorizarea rezultatelor evaluării riscurilor, care pentru codurile de identificare solicitate constituie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. GTS 40-3-2 (MON-04032-6) - data expirării - 21/06/2033 2. MON 87701 (MON-87701-2) - data expirării - 21/06/2033 3. MON 87708 (MON-87708-9) - data expirării - Procesul de reînnoire în desfășurare 4. MON 87751 (MON-87751-7) - data expirării - 28/07/2029 5. MON 89788 (MON-89788-1) - data expirării - 27/11/2029 6. DAS-44406-6 (DAS-44406-6) - data expirării - 20/12/2027 7. DAS-81419-2 (DAS-81419-2) - data expirării - 17/08/2031 8. MON 89788-1 (MON-89788-1) - data expirării - 27/11/2029 <p>Nu se permite efectuarea operațiunii de import a furajelor combinate cu liniile de organisme modificate genetic MON 87708 (MON-87708-9) până la decizia pozitivă a Comisiei Europene.</p>
6	<p>Metoda, validată de LNR, de detectare, inclusiv de prelevare de probe, de identificare a evenimentului de transformare și, după caz, metoda de detectare și de identificare a evenimentului de transformare în produse alimentare și/sau în produse alimentare obținute din acestea ori în furaje modificate genetic și/sau în furaje modificate genetic obținute din acestea, cu indicarea locului în care poate fi găsit materialul de referință</p>	<p>Metodele de detectare și identificare a următoarelor evenimente de transformare genetică: GTS 40-3-2 (MON-04032-6), MON 87701 (MON-87701-2), MON 87708 (MON-87708-9), MON 87751 (MON-87751-7), MON 89788 (MON-89788-1), DAS-44406-6 (DAS-44406-6), DAS-81419-2 (DAS-81419-2), MON 89788-1 (MON-89788-1), sunt validate de Laboratorul Național de Referință (LNR) și conforme cu standardele EURL-GMFF (European Union Reference Laboratory for GM Food and Feed) în conformitate cu Regulamentului (CE) nr. 1829/2003.</p> <p>Pe site-ul oficial al laboratorului de referință: https://gmo-crl.jrc.ec.europa.eu/method-validations este plasată informația cu privire la studiile de validare pentru codurile/liniile de OMG enumerate la pct. 2 al acestui raport.</p> <p>Conform cadrului normativ (art. 25 alin. (5) din Legea nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic), în cazul importului produselor alimentare și furajelor modificate genetic aprobate pentru utilizare în Uniunea Europeană, Agenția de Mediu și Comisia acceptă spre examinare evaluarea riscului ecologic efectuată de Agenția Europeană pentru Siguranța Alimentară pentru organismul modificat genetic notificat.</p>
7	<p>Planul de monitorizare a efectelor asupra mediului prevăzut la art. 5 alin. (5) lit. b) (<i>după caz</i>), elaborat în conformitate cu anexa nr. 5 la Legea nr. 152 din 09.06.2022</p>	<p>La nivel European, planul de monitorizare a efectelor OMG asupra mediului este realizat în conformitate cu anexa VII la Directiva 2001/18/CE.</p> <p>Planul de monitorizare poate fi vizualizat pe site-ul oficial al Comisiei Europene (<i>Food and Feed Portal Database</i>), la link-urile de la pct. 2 al acestui raport.</p>

	cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic	Conform cerințelor cadrului normativ (art. 24 din Legea nr. 152 din 09.06.2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic), solicitantul, va asigura monitorizarea și elaborarea rapoartelor aferente, conform condițiilor specificate în autorizație.
8	Concluzia	<p>Se permite plasarea pe piață a furajelor (<i>Furaje combinate</i>) care conțin sau constau din următoarele linii de organisme modificate genetic: GTS 40-3-2 (MON-04032-6), MON 87701 (MON-87701-2), MON 87751 (MON-87751-7), MON 89788 (MON-89788-1), DAS-44406-6 (DAS-44406-6), DAS-81419-2 (DAS-81419-2), MON 89788-1 (MON-89788-1), cu respectarea cerințelor cadrului normativ din domeniu.</p> <p>Se impune monitorizarea strictă a termenului de valabilitate pentru liniile de organisme modificate genetic, valabilitatea cărora expiră în 2027: - DAS-44406-6 (DAS-44406-6).</p> <p>Nu se permite efectuarea operațiunii de import a furajului combinat cu conținut de porumb modificat genetic cu linia MON 87708 (MON-87708-9), până la decizia pozitivă a Comisiei Europene.</p> <p>Fiecare lot importat de șrot de soia modificat genetic și boabe de soia modificată genetic urmează să fie însoțit de un Certificat OMG eliberat de exportator.</p>